

Provincie Zuid-Holland

Van Steenis
Einsteinweg 2
2333 CC LEIDEN

Nummer

Datum

7 mei 2024

Uw brieven van

Doorkiesnr.

Onderwerp

Beleidsvaluatie Ambitie 4.3 Erfgoed, Cultuur en
Toerisme

Contactpersoon Decaan FdA

Geachte

Als externe deskundige ben ik betrokken geweest bij de Beleidsvaluatie van beleidsdoel 4.3 “Erfgoed, cultuur en toerisme” uit het coalitieakkoord 2019-2023 van de Provincie Zuid-Holland. Dit maakt samen met de beleidsdoelen 4.1 “Innovatie: richting duurzaam en digitaal” en 4.2 “Creëren van een rijk vestigingsklimaat” deel uit van de overkoepelende ambitie “Een concurrerend Zuid-Holland”. Mij is gevraagd een kwaliteitsoordeel te geven over deze evaluatie uitgevoerd door Sira Consulting, met als criteria validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid en representativiteit van het onderzoek.

Ten behoeve van deze procesevaluatie heb ik kennisgenomen van de terzake doende beleidstukken van de Provincie Zuid-Holland, een conceptversie van het beleidsvaluatierapport en de definitieve versie van het rapport. Daarnaast heb ik deelgenomen aan een vooroverleg (waarin ook de rol van de onafhankelijke/externe deskundige nader werd toegelicht), een drietal teamoverleggen, een overleg met (Sira Consulting) over de tussentijdse resultaten van de beleidsvaluatie en een overleg met n.a.v. de conceptversie van het beleidsvaluatierapport. Mijn opmerkingen t.a.v. het conceptrapport zijn verwerkt in het definitieve rapport.

In het algemeen kan ik stellen dat ik zeer te spreken ben over het werk van Sira Consulting. Hieronder ga ik in op de genoemde kwaliteitskenmerken.

Validiteit

De beleidsvaluatie is gedegen uitgevoerd, met een vaste methodiek, in vier fasen en op basis van een heldere reconstructie van de beleidstheorieën. Tijdens de eerste fase van de evaluatie zijn de beleidstheorieën gereconstrueerd voor de 5 verschillende beleidskeuzen. In de tweede fase is een witte vlekkenanalyse uitgevoerd. Per activiteit (voor de verschillende beleidskeuzes) is in kaart gebracht welke bestaande gegevens, zoals indicatoren en al

Blad 2/3

uitgevoerde evaluaties, reeds beschikbaar zijn. Op basis daarvan is bepaald voor welke onderdelen aanvullend onderzoek nodig was. In deze fase van het onderzoek heeft ook afstemming plaatsgevonden met mij als extern deskundige. De bevindingen uit die afstemming hebben op onderdelen geleid tot aanvullingen. Tevens is er in fase 2 contact geweest met externe organisaties en bij het beleid betrokken partijen en burgers. In fase 3 zijn alle beschikbare gegevens samengenomen en geanalyseerd. Dit vormde de basis voor de beoordeling van de doelmatigheid per beleidsactiviteit. In fase 4 is gewerkt aan de rapportage en zijn (tussentijdse) resoluties ook breder afgestemd. Ook in dit stadium ben ik door Sira Consulting als extern deskundige bij het proces betrokken.

De (tussen)resultaten zijn besproken met vertegenwoordigers van de Provincie Zuid-Holland en mijzelf, waarbij met een open oor is geluisterd naar suggesties voor verdere verbetering. Ik kan tot tevredenheid vaststellen dat de gedane suggesties in het eindrapport zijn verwerkt. Als extern deskundige en wetenschapper kan ik op basis hiervan vaststellen dat het onderzoek valide is.

Betrouwbaarheid

Afgaande op de gebruikte bronnen, zowel schriftelijke als persoonlijke, de traceerbaarheid van zowel de methodiek als de onderzoeksresultaten, en de toetsing door mijzelf, acht ik het evaluatieonderzoek zeer betrouwbaar. Een extra argument voor de betrouwbaarheid van dit onderzoek vormt in mijn ogen ook het feit dat de analyse uiteindelijk niet werd gericht op de doeltreffendheid van het beleid, maar op het doelbereik. Daarmee konden meer betrouwbare uitspraken worden gedaan over de beleidseffecten.

Bruikbaarheid

De Provincie Zuid-Holland heeft in het kader van Beleidsdoel 4.3 een vijftal beleidskeuzes uitgewerkt, vanuit de gedachte dat investeren in het aanwezige erfgoed, archeologie en cultuur en het gericht betrekken van bewoners en bezoekers positief bijdraagt aan het vestigingsklimaat, brede welvaart en daarmee aan een concurrerend Zuid-Holland. Het is buitengewoon nuttig dat deze beleidskeuzes nu middels het onderzoek van Sira Consulting zijn geanalyseerd en geëvalueerd. In het evaluatierapport staan zeer bruikbare conclusies en aanbevelingen over zowel beleidsmatige, procesgerelateerd als inhoudelijke zaken betreffende het erfgoedbeleid.

In de evaluatie worden goed onderbouwde uitspraken gedaan over het doelbereik en de doelmatigheid van de ingezette activiteiten (instrumenten) in relatie tot de verschillende beleidskeuzes. Daarnaast wordt aan de hand van beleidstheorieën inzicht gegeven in de mogelijkheden om de doeltreffendheid en doelmatigheid te vergroten, maar ook om medewerkers van de provincie te faciliteren bij het verkrijgen van meer inzicht in en grip op de uitwerking van de beleidskeuzes.

Voor alle beleidskeuzes geldt dat de beoogde prestaties grotendeels zijn gerealiseerd. Ook bleek van alle activiteiten dat ze leiden tot de beoogde prestaties. In bepaalde gevallen is dit aantoonbaar gemaakt aan de hand van prestatie-indicatoren. Ik deel deze conclusies volledig. Sira is echter ook constructief kritisch over het beleid. Zo blijkt het soms moeilijk om aan te tonen of de beoogde effecten van de beleidskeuzes concreet zijn gerealiseerd door het ontbreken van heldere effectindicatoren of doordat doelen op een te hoog

Blad 3/3

abstractieniveau zijn geformuleerd. Ik zou de Provincie willen adviseren om vooral ook op laatstgenoemde punten haar voordeel te doen met de evaluatie van Sira.

Hoewel dit buiten mijn opdracht valt, zou ik daar zelf nog de conclusie aan willen toevoegen dat de zeven “erfgoedlijnen” van de Provincie Zuid-Holland een zeer krachtig en succesvol concept en beleidsinstrument vormen, dat -samen met de “Biografie van Zuid-Holland”- in de toekomst wellicht nog beter kan worden ingezet voor de verschillende beleidskeuzes en de overkoepelende ambitie. Op dit punt is de Provincie Zuid-Holland vernieuwend en vooruitstrevend en vervult ze in mijn ogen een voortrekkersrol in Nederland.

Representativiteit

Alle relevante beleidsstukken t.a.v. beleidsdoel 4.3 “Erfgoed, cultuur en toerisme” zijn door Sira Consulting bestudeerd en relevante personen binnen en buiten de provincie zijn geïnterviewd voor conclusies en aanbevelingen aangaande het beleidsdoel en het doelbereik van de verschillende beleidskeuzes. Het onderzoek kan daarom representatief worden genoemd.

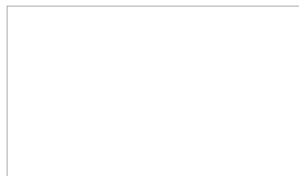
Rapportage

De eindrapportage van Sira Consulting heeft een heldere structuur, layout en formulering. Het is goed leesbaar en de conclusies zijn gemakkelijk terug te vinden, hetgeen van belang is als de Provincie Zuid-Holland met de bevindingen aan de slag gaat.

De Provincie Zuid-Holland wil ik complimenteren met de opzet van het proces en bijbehorende informerings- en evaluatiemomenten. De instructie voor mijzelf als externe deskundige was duidelijk en doelgericht. Dit alles maakt dat verwacht kan worden dat ook een andere (externe) deskundige tot een vergelijkbaar oordeel zou zijn gekomen. De Provincie kan ervan uitgaan dat hiermee Ambitie 4.3. “Erfgoed, cultuur en toerisme” op een betrouwbare en bruikbare wijze is geëvalueerd.

Mocht u aanvullende informatie willen, dan ben ik daartoe altijd bereid. Met hartelijke dank en vriendelijke groet,

Hoogachtend,

Prof. dr. J.C.A. (Jan) Kolen

Hoogleraar Landschapsarcheologie en Cultureel Erfgoed

Decaan Faculteit der Archeologie, Universiteit Leiden